Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24.04.1997, sp. zn. 2 Tzn 210/96, ECLI:CZ:NS:1997:2.TZN.210.1996.1

Číslo: 45/1998

Právní věta: Jednání obviněného spočívající v tom, že motorové vozidlo opatří jinou než přidělenou státní poznávací značkou proto, aby ho mohl používat v silničním provozu, nenaplňuje skutkovou podstatu trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 tr. zák., a to ani v případě, že tuto státní poznávací značku odejme bez vědomí majitele z cizího motorového vozidla.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 24.04.1997

Spisová značka: 2 Tzn 210/96

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Poškozování cizích práv

Předpisy: 140/1961 Sb. § 209

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45

Jednání obviněného spočívající v tom, že motorové vozidlo opatří jinou než přidělenou státní poznávací značkou proto, aby ho mohl používat v silničním provozu, nenaplňuje skutkovou podstatu trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 tr. zák., a to ani v případě, že tuto státní poznávací značku odejme bez vědomí majitele z cizího motorového vozidla.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 4. 1997 sp. zn. 2 Tzn 210/96)

K stížnosti pro porušení zákona zrušil Nejvyšší soud České republiky trestní příkaz Okresního soudu v České Lípě ze dne 24. 7. 1996 sp. zn. 2 T 536/96 a sám rozhodl tak, že obviněného zprostil podle § 226 písm. b) tr. ř. obžaloby.

Z odůvodnění:

Trestním příkazem Okresního soudu v České Lípě ze dne 24. 7. 1996 sp. zn. 2 T 536/96 byl N. Q. uznán vinným trestným činem poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a) tr. zák., jehož se měl dopustit tím, že dne 29. 3. 1996 v Kamenickém Šenově na osobní automobil zn. Fiat-Mirafiori, jehož technická způsobilost k provozu nebyla dopravním inspektorátem schválena, přimontoval

státní poznávací značku CLE 16-38, kterou bez vědomí majitelky S. N. odmontoval z jejího osobního auta zn. Škoda 120 L a 29. 3. 1996 v noci užil auto k jízdě z Kamenického Šenova do České Lípy. Za to mu byl uložen peněžitý trest ve výši 20 000 Kč a pro případ, že by tento trest mohl být zmařen, byl mu uložen náhradní trest odnětí svobody v trvání čtyř měsíců. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 8. 1996.

Dne 19. 12. 1996 podal ministr spravedlnosti stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného. V jejím písemném vyhotovení namítl, že provedenými důkazy bylo bezpečně zjištěno, že obviněný použil poznávací značku z osobního automobilu zn. Škoda 120 L majitelky S. N. na své vozidlo zn. Fiat-Mirafiori, jemuž státní poznávací značka přidělena nebyla. Toto jednání však nenaplňuje zákonné znaky uvedeného trestného činu. Ustanovení § 209 tr. zák. chrání jiná než majetková práva jednotlivce, ale i právnických osob či státu. Jednáním musí být způsobena vážná újma na právech, přičemž to, zda o takovou újmu jde, musí soud posoudit se zřetelem ke konkrétnímu případu, zejména s ohledem na škodlivý následek. V projednávaném případě je nutno konstatovat, že jednání obviněného vážnou újmu na právech nezpůsobilo vůbec. Ke způsobení újmy S. N. nesměřoval úmysl obviněného, případnou újmu policie nelze přesně konkretizovat, natož ji posoudit jako újmu vážnou. Jednání obviněného by podle názoru ministra spravedlnosti mohlo být přestupkem podle § 46 zák. č. 200/1990 Sb., popř. podle § 23 odst. 1 písm. a) citovaného zákona. Provedené důkazy tedy soud nesprávně zhodnotil a jednání obviněného chybně právně posoudil.

Závěrem stížnosti pro porušení zákona proto ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že trestním příkazem Okresního soudu v České Lípě ze dne 24. 7. 1996 sp. zn. 2 T 536/96 byl porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., ve vztahu k ustanovení § 209 odst. 1 tr. zák., aby napadené rozhodnutí podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud České republiky přezkoumal na podkladě podané stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, které mu předcházelo, a zjistil, že stížnost je důvodná, neboť zákon porušen byl.

Z předloženého spisového materiálu se podává, že samosoudce učinil skutková zjištění, která rozvedl ve skutkové větě trestního příkazu, způsobem odpovídajícím důkazům obsaženým v trestním spise. Závěr, že obviněný N. Q. užíval v silničním provozu vozidlo zn. Fiat-Mirafiori pod jinou než přidělenou státní poznávací značkou, lze považovat za správný. K pochybení však došlo, pokud uvedené jednání obviněného bylo právně kvalifikováno jako trestný čin poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a) tr. zák.

Zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 tr. zák. jsou naplněny tehdy, když pachatel svým jednáním jinému způsobí vážnou újmu na právech tím, že uvede někoho v omyl, nebo využije něčího omylu. Ustanovením § 209 tr. zák. jsou chráněna jiná než majetková práva jednotlivce, ale i práva právnických osob, jakož i státu. K naplnění znaků tohoto trestného činu je pak nutné jednání, které má povahu jednání podvodného a způsobení vážné újmy na právech.

V projednávané trestní věci je zcela nepochybné, že obviněný N. Q. se dopustil podvodného jednání, pokud na svůj osobní automobil instaloval bez oprávnění státní poznávací značku CLE 16-38, kterou bez vědomí majitelky S. N. odmontoval z jejího osobního auta zn. Škoda 120 L. Další zákonný znak, tj. způsobení vážné újmy na právech jiného, je však nutno posuzovat se zřetelem k okolnostem konkrétního případu, zejména se zřetelem k tomu, o jaké právo šlo, jaká byla intenzita újmy na tomto právu a jaké následky to mělo pro poškozeného, zejména zda šlo o škodlivý následek lehce nebo obtížně odstranitelný, nebo dokonce neodstranitelný.

Nejvyšší soud České republiky se v této otázce zcela ztotožnil s argumentací podané stížnosti pro porušení zákona, a to, že v případě výroku o vině v napadeném trestním příkazu není patrné, komu vlastně měla být újma na právech způsobena, zda S. N. nebo příslušnému okresnímu dopravnímu inspektorátu Policie České republiky (dále jen „policie“), který je ve smyslu § 5 zák. č. 12/1997 Sb. oprávněn vydávat státní poznávací značky k silničním motorovým vozidlům, která podle prováděcího předpisu podléhají evidenci. Pokud by šlo o S. N., jí jednání obviněného nemohlo způsobit žádnou újmu na právech, neboť tato by nepochybně mohla prokázat, že neodpovídá za jednání řidiče nebo držitele vozidla, na němž byla bez jejího vědomí státní poznávací značka použita. Nakonec k poškození práv jmenované ani úmysl pachatele nesměřoval. Také ve vztahu k okresnímu dopravnímu inspektorátu policie nelze přesně konkretizovat, v čem by měla spočívat vážná újma na jeho právech ve smyslu ustanovení § 209 odst. 1 tr. zák.

Jak bylo již výše uvedeno, zák. č. 12/1997 Sb., o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, opravňuje příslušný okresní dopravní inspektorát policie vydávat státní poznávací značky k silničním vozidlům, která podléhají evidenci. Zmocňuje také orgány policie při dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu a jeho řízení zabránit v jízdě řidiči, pokud jeho vozidlo není zaevidováno předepsaným způsobem, nebo je v silničním provozu užíváno pod jinou než přidělenou státní poznávací značkou. V projednávaném případě bylo takto po silniční kontrole policií jednání obviněného N. Q. zjištěno a bylo mu zabráněno v dalším používání vozidla v silničním provozu s cizí státní poznávací značkou. Jeho jednání, jehož podstatou je obejít oprávnění policie přidělovat státní poznávací značky zaevidovaným vozidlům, podle názoru Nejvyššího soudu nebylo způsobilé vyvolat vážnou újmu ani na právech orgánů policie. Za této situace nemůže jít vzhledem k absenci znaku způsobení vážné újmy na právech o výše uvedený trestný čin.

Nejvyšší soud proto podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že napadeným trestním příkazem Okresního soudu v České Lípě ze dne 24. 7. 1996 sp. zn. 2 T 536/96 byl porušen zákon v ustanovení § 209 odst. 1 tr. zák. v neprospěch obviněného N. Q. a podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadený trestní příkaz v celém rozsahu zrušil. Současně zrušil i všechna další rozhodnutí, na zrušený trestní příkaz obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Jak bylo již výše uvedeno, zažalované jednání sice nenaplňuje zákonné znaky trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a) tr. zák., není však absolutně beztrestné. Shodně s podanou stížností pro porušení zákona má Nejvyšší soud za to, že vzhledem ke všem konkrétním okolnostem případu lze posoudit podvodné jednání obviněného N. Q. jako přestupek proti pořádku ve státní správě podle § 46 odst. 1 zák. č. 200/1990 Sb., v platném znění. Za tento přestupek však, vzhledem k době uplynulé od jeho spáchání, nelze obviněného v současnosti z důvodů promlčení již postihnout (§ 20 cit zák.). Nejvyššímu soudu proto nezbylo, než postupovat podle § 226 písní. b) tr. ř. a N. Q. obžaloby zprostit.